

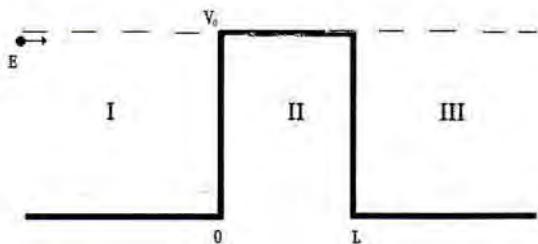
Πέμπτη 28.06.2012 08:30, Διάρκεια 2 1/2 ώρες

Θέμα 1.

Μονοενέργειακή δέσμη σωματίδιων ενέργειας E και μάζας m

προσπίπτει από αριστερά σ' ένα δυναμικό της μορφής

$$V(x) = \begin{cases} 0 & \text{για } x < 0, \text{ (περιοχή I),} \\ V_0 & \text{για } 0 \leq x \leq L, \text{ (περιοχή II),} \\ 0 & \text{για } x > L, \text{ (περιοχή III),} \end{cases}$$

όπου $V_0 > 0$ και $E = E_0$, όπως φαίνεται στο σχήμα.

- (i) Να υπολογίσετε την κυματοσυνάρτηση σε όλο το χώρο.
- (ii) Να υπολογίσετε τα ρεύματα πιθανότητας σε όλο το χώρο.
- (iii) Να υπολογίσετε το συντελεστή διέλευσης T .

Θέμα 2.

Ένα μη σχετικιστικό σωματίδιο μάζας m περιφέρεται σε κυκλικές τροχιές ακτίνας r γύρω από ένα σταθερό κέντρο κάτω από την επίδραση μιας ελκτικής δύναμης της μορφής $F = -kr$, όπου k θετική σταθερά.

- (i) Να δείξετε ότι η δυναμική ενέργεια $V(r)$ του σωματιδίου είναι

$$V(r) = \frac{1}{2}kr^2, \quad \text{υπό την προϋπόθεση ότι } V(0) = 0.$$

- (ii) Εφαρμόζοντας τη συνθήκη κβάντωσης του Bohr να δείξετε ότι οι επιτρεπές τιμές της ακτίνας r_n , ταχύτητας v_n και ενέργειας E_n του σωματιδίου είναι

$$r_n^2 = \frac{n\hbar}{k} \sqrt{\frac{k}{m}}, \quad v_n^2 = \frac{n\hbar}{m} \sqrt{\frac{k}{m}}, \quad E_n = n\hbar \sqrt{\frac{k}{m}}, \quad n = 1, 2, 3, \dots$$

- (iii) Θεωρώντας γενικά ότι για την θεμελιώδη κατάσταση μια καλή προσέγγιση είναι $p \sim \Delta p$ και $x \sim \Delta x$, χρησιμοποιήστε την αρχή της αβεβαιότητας για να προσδιορίσετε την ενέργεια της θεμελιώδους κατάστασης στη συγκεκριμένη περίπτωση, και να συγκρίνετε το αποτέλεσμα σας με το αντίστοιχο του ερωτήματος (ii).

Θέμα 3.

- (i) Θεωρήστε έναν αρμονικό ταλαντωτή σε μια διάσταση, μάζας m και κυκλικής συχνότητας ω . Αν ο ταλαντωτής βρίσκεται στην τυχαία ιδιοκατάσταση $\psi_n(x)$ της ενέργειας, να υπολογίσετε την μέση τιμή της δυναμικής ενέργειας $\langle V \rangle$ με τη βοήθεια της αλγεβρικής μεθόδου, δηλαδή χρησιμοποιώντας τους τελεστές δημιουργείας $\hat{a}^\dagger$ και καταστροφής $\hat{a}$.

- (ii) Υπολογίστε τις μέσες τιμής της θέσης $\langle x \rangle$, του τετραγώνου της θέσης $\langle x^2 \rangle$ και την αβεβαιότητα της Δx ($\Delta x = \langle x^2 \rangle - \langle x \rangle^2$) για ένα σωματίδιο που βρίσκεται στη θεμελιώδη κατάσταση ενός κβαντικού ταλαντωτή σε μια διάσταση, μάζας m και κυκλικής συχνότητας ω .

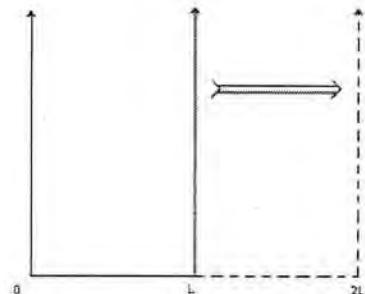
Θέμα 4.

Ένα σωματίδιο μάζας m βρίσκεται στη βασική κατάσταση $\psi_0(x)$ ενός αρμονικού ταλαντωτή κυκλικής συχνότητας ω . Κάποια στιγμή διπλασιάζεται η κυκλική συχνότητα του ταλαντωτή, δηλαδή $\omega' = 2\omega$, χωρίς αρχικά (τη στιγμή της αλλαγής) να έχουμε αλλαγή της κυματοσυνάρτησης. Βέβαια, από εκεί και πέρα η κυματοσυνάρτηση θα αλλάξει, αφού η εξίσωση του Schrödinger θα αλλάξει λόγω της νέας κυκλικής συχνότητας $\omega' = 2\omega$. Ποια είναι η πιθανότητα η μέτρηση της ενέργειας να μας δώσει $\hbar\omega$? Επιαναλάβετε το ερώτημα για την τιμή $\frac{1}{2}\hbar\omega$.

(Δίνεται: $\int_{-\infty}^{\infty} e^{-ax^2} dx = \sqrt{\pi/a}$)

Θέμα 5.

Σωματίδιο βρίσκεται στη θεμελιώδη κατάσταση μονοδιάστατου απειρόθαλου πηγαδιού μήκους L . Το μήκος του πηγαδιού επιμηκύνεται απότομα κατά L προς τα δεξιά. Ποια είναι η πιθανότητα να βρεθεί το σωματίδιο στη δεύτερη ενεργειακή στάθμη στο νέο σύστημα;

Η εξέταση πραγματοποιείται με ανοικτά βιβλία αλλά ΟΧΙ προσωπικές σημειώσεις.

Τα θέματα είναι ισοδύναμα. Να απαντήσετε σε 4 από τα 5 θέματα.

Καλή επιτυχία.